



## Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS KENDELSE (Sjette Afdeling)

3. juli 2014\*

»Præjudiciel forelæggelse — direktiv 93/13/EØF og 2008/48/EF — tidsmæssig og materiel anvendelse — forhold forud for Rumæniens tiltrædelse af Den Europæiske Union — Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder — gennemførelse af EU-retten — foreligger ikke — åbenbar inkompetence — artikel 49 TEUF og 56 TEUF — åbenbart afvisningsgrundlag«

I sag C-92/14,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Judecătoria Câmpulung (Rumænien) ved afgørelse af 25. februar 2014, indgået til Domstolen den 5. marts 2014, i sagen:

**Liliana Tudoran,**

**Florin Iulian Tudoran,**

**Ilie Tudoran**

mod

**SC Suport Colect SRL,**

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A. Borg Barthet, og dommerne E. Levits (refererende dommer) og M. Berger,

generaladvokat: J. Kokott

justitssekretær: A. Calot Escobar,

idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet at træffe afgørelse ved begrundet kendelse i henhold til artikel 53, stk. 2, i Domstolens procesreglement,

afsagt følgende

\* Processprog: rumænsk.

## Kendelse

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 49 TEUF og 56 TEUF, artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«), artikel 3 og 10 i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbruger aftaler (EFT L 95, s. 29) samt visse bestemmelser i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbruger kreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF (EUT L 133, s. 66).
- 2 Anmodningen er indgivet i forbindelse med en tvist mellem Liliana Tudoran, Florin Iulian Tudoran og Ilie Tudoran på den ene side og SC Suport Colect SRL (herefter »Suport Colect«) på den anden side angående inddrivelse af en gæld, der er opstået som følge af en kreditaftale, der er indgået med henblik på erhvervelse af fast ejendom, og som er sikret ved pant i ejendommen.

## Retsforskrifter

### *EU-retten*

- 3 Artikel 10, stk. 1, andet afsnit, i direktiv 93/13 bestemmer:  
»[B]estemmelser[ne] [i direktiv 93/13] finder anvendelse på alle aftaler, der indgås efter den 31. december 1994.«
- 4 Artikel 2, stk. 2, i direktiv 2008/48 er affattet som følger:  
»Dette direktiv finder ikke anvendelse på følgende:
  - a) kreditaftaler, som er sikret enten ved pant eller ved en anden sammenlignelig sikkerhedsstillelse, der almindeligvis anvendes i en medlemsstat i forbindelse med fast ejendom, eller som er sikret i form af en rettighed relateret til fast ejendom
  - b) kreditaftaler, som har til formål at finansiere erhvervelsen eller bevarelsen af ejendomsretten til grundarealer eller til eksisterende eller projekterede bygninger[...]«

### *Rumænsk ret*

- 5 Artikel 372 i den civile retsplejelov bestemmer:  
»Tvangsfuldbyrdelsen kan kun ske på grundlag af en dom eller et andet skriftligt dokument, som ifølge loven udgør fuldbyrdelsesgrundlag.«
- 6 Lovens artikel 379, stk. 1, bestemmer:  
»Tvangsfuldbyrdelse i løsøre eller fast ejendom kan kun ske, såfremt fordringen er sikker, opgjort og eksigibel.«
- 7 Nævnte lovs artikel 399 bestemmer:  
»De parter eller skadelidte, som berøres af fuldbyrdelsen, kan fremsætte indsigelse mod tvangsfuldbyrdelsen og ethvert andet fuldbyrdelsesgrundlag.«

- 8 Artikel 120 i lovdekret nr. 99 af 6. december 2006 om kreditinstitutter og kapitalgrundlag (*Monitorul Oficial al României*, nr. 1027, herefter »lovdekret nr. 99«) har følgende ordlyd:

»Kreditaftaler, herunder pantebreve eller aftaler om kaution, indgået af et kreditinstitut, kan udgøre fuldbyrdelsesgrundlag.«

### **Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål**

- 9 Den 5. oktober 2006 indgik sagsøgerne en kreditaftale med Banca Comercială Română for et beløb på 17 200 EUR med henblik på erhvervelse af fast ejendom i Cămpulung (Rumænien).
- 10 I henhold til aftalen er rentesatsen fast i det første år, hvor lånet stilles til rådighed. Efter udløbet af denne periode består den løbende rentesats af den ved bankens sæde bekendtgjorte variable referencerentesats med et tillæg kaldet »låntagerens dækning af renter og afdrag«, som vedrører låntagerens evne til at opfylde gældsforpligtelsen på forfaldstidspunktet, udtrykt i antal dages forsinkelse med betalingen efter forfaldsdatoen.
- 11 I aftalen foreskrives det endvidere, at der i aftalens løbetid skal ske en forhøjelse af rentesatsen på grundlag af låntagerens tilbagebetalingsevne. Den ændrede rentesats forhøjes således på grundlag af længden af forsinkelsen med betaling.
- 12 Den 11. oktober 2006 indgik Florin Iulian Tudoran og Liliana Tudoran en kreditaftale med den samme bank, hvorved banken blev tillagt et første prioritetspant i den erhvervede ejendom som sikkerhed for betalingsforpligtelserne i henhold til kreditaftalen af 5. oktober 2006.
- 13 Den 12. maj 2009 sendte banken en meddelelse til sagsøgerne i hovedsagen som følge af deres manglende opfyldelse af de i kreditaftalen fastsatte forpligtelser, idet de ikke havde betalt visse afdrag på lånet. De skulle betale banken et beløb på 233,91 EUR inden for en frist på syv dage fra meddelelsen. Såfremt der ikke skete betaling, ville den resterende gæld forfalde til betaling, og banken ville træffe foranstaltninger med henblik på tvangsfuldbyrdelse.
- 14 Fordringen mod sagsøgerne i hovedsagen har været genstand for to på hinanden følgende overdragelser. Fordringen blev endeligt overdraget til Suport Colect ved overdragelsesaftale af 5. august 2009.
- 15 Den 18. maj 2012 indledte Suport Colect en tvangsfuldbyrdelsesprocedure i forhold til sagsøgerne i hovedsagen.
- 16 Den 15. marts 2013 udstedte fogeden på foranledning af Suport Colect og på grundlag af den låne- og pantsætningsaftale, som sagsøgerne i hovedsagen havde indgået, et betalingspåbud med henblik på inddrivelse af et beløb på 16 980,75 EUR.
- 17 Betalingspåbuddet udgjorde grundlaget for fuldbyrdelsesforanstaltningerne, der omfattede et udlæg i løn og udlæg i den pågældende faste ejendom.
- 18 Den 13. juni 2013 anlagde sagsøgerne i hovedsagen sag ved Judecătoria Cămpulung med henblik på at rejse indsigelse mod samtlige tvangsfuldbyrdelsesforanstaltninger. De nedlagde påstand om ophævelse af de pågældende foranstaltninger samt af betalingspåbuddet.
- 19 Sagsøgerne i hovedsagen har i sagen gjort gældende, at tvangsfuldbyrdelsen støttes på en fordring, der ikke opfylder betingelserne i artikel 379, stk. 1, i den civile retsplejelov, idet fordringen ikke er sikker, opgjort og eksigibel. Der er således ikke foretaget nogen præcisering af de beløb, som danner grundlag for den samlede fordring.

- 20 Efter at have indhentet en sagkyndig udtalelse fra en revisor med henblik på at få fastlagt fordringens nøjagtige størrelse har den forelæggende ret rejst tvivl om, hvorvidt bestemmelserne om fastsættelse af rentesatsen, således som disse er fastsat i den i hovedsagen omhandlede kreditaftale, er forenelige med direktiv 93/13 og 2003/48, samt hvorvidt artikel 120 i lovdekret nr. 99 er forenelig med artikel 49 TEUF og 56 TEUF samt chartrets artikel 47.
- 21 Under disse omstændigheder har Judecătoria Cămpulung besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Finder bestemmelserne i [direktiv 93/13 og 2008/48] også anvendelse på en kreditaftale indgået den 5. oktober 2006, inden Rumæniens tiltrædelse af Den Europæiske Union, men som fortsat har virkning, eftersom dens bestemmelser er genstand for fuldbyrdelse på nuværende tidspunkt som følge af de senere overdragelser af den fordring, som støttes på aftalen?
  - 2) Hvis det første spørgsmål besvares bekræftende, skal kontraktvilkår såsom kontraktvilkåret om »låntagerens dækning af renter og afdrag«, som vedrører debitorens forsinkede betaling, og kontraktvilkåret om forøgelse af rentesatsen efter et år, efter udløbet af hvilket rentesatsen udgøres af den ved Banca Comercială Română's sæde bekendtgjorte variable referencerentesats med et tillæg på 1,90 [procentpoint], da anses for urimelige i henhold til [direktiv 93/13]?
  - 3) Er princippet om effektiv domstolsbeskyttelse af borgernes rettigheder i henhold til EU-retten som garanteret af [chartrets] artikel 47 til hinder for en national bestemmelse, såsom artikel 120 i lovdekret nr. 99 [...], der tildeler en bankkreditaftale indgået ved privat dokument og uden fastlæggelse af muligheden for, at kontraktvilkårene i aftalen forhandles med debitoren, karakter af fuldbyrdelsesgrundlag, på baggrund af hvilket fogeden efter en summarisk kontrol og opnåelse af tilladelse til tvangsfuldbyrdelse inden for rammerne af en procedure, som ikke har karakter af et tvistemål, og hvor retten har en begrænset mulighed for at vurdere omfanget af fordringen, kan foretage tvangsfuldbyrdelse i debitorens aktiver?
  - 4) Skal [direktiv 93/13] fortolkes således, at [det] er til hinder for, at en national bestemmelse, såsom artikel 372 ff. i den tidligere Cod de procedură civilă (den rumænske retsplejelov), tillader kreditoren at kræve opfyldelse af en ydelse, der følger af urimelige kontraktvilkår, ved at foretage fuldbyrdelse i det pantsatte aktiv i form af salg af fast ejendom på trods af forbrugers indsigelse, uden at en uafhængig retsinstant undersøger kontraktvilkårene?
  - 5) Kan en national bestemmelse, såsom artikel 120 i lovdekret nr. 99 [...], der tildeler en bankkreditaftale karakter af fuldbyrdelsesgrundlag, påvirke etableringsretten i henhold til artikel 49 TEUF og retten til fri udveksling af tjenesteydelser i henhold til artikel 45 TEUF, idet den afskrækker Unionens borgere fra at etablere sig i en stat, hvor en bankaftale indgået af et privat institut har samme værdi som et fuldbyrdelsesgrundlag repræsenteret af en dom?
  - 6) Såfremt de forudgående spørgsmål besvares bekræftende, kan den nationale ret da ex officio fastsætte, at et sådant grundlag, i kraft af hvilket der foretages tvangsfuldbyrdelse af en fordring, som støttes på en sådan aftale, er ikke-eksigibelt?»

### Sagen ved Domstolen

- 22 Den forelæggende ret har i sin anmodning om præjudiciel afgørelse anmodet om, at der anvendes en fremskyndet procedure i henhold til artikel 105 i Domstolens procesreglement.

- 23 I henhold til procesreglementets artikel 53, stk. 2, kan Domstolen imidlertid, når det er åbenbart, at den ikke har kompetence til at behandle en sag, eller at en anmodning eller en stævning må afvises, til enhver tid efter at have hørt generaladvokaten beslutte at træffe afgørelse ved begrundet kendelse uden at fortsætte sagens behandling.
- 24 Da denne bestemmelse skal anvendes i den foreliggende sag, er det uforholdent at tage stilling til anmodningen om en fremskyndet procedure.

### **Om de præjudicielle spørgsmål**

#### *Om det første spørgsmål*

- 25 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret oplyst, om direktiv 93/13 og 2008/48 skal fortolkes således, at bestemmelserne heri finder anvendelse på en kreditaftale vedrørende fast ejendom, der er indgået inden Rumæniens tiltrædelse af Den Europæiske Union, men som fortsat har virkning, og nærmere bestemt om Domstolen har kompetence til at besvare det andet og det fjerde spørgsmål.
- 26 For så vidt angår direktiv 93/13 fremgår det af forelæggelsesafgørelsen, at kreditaftalen blev indgået den 5. oktober 2006, og at der blev stillet pant herfor den 11. oktober 2006, dvs. inden den 1. januar 2007, hvor Rumænien tiltrådte Den Europæiske Union.
- 27 Domstolen har imidlertid dels kun kompetence til at fortolke EU-retten med hensyn til anvendelsen heraf i en medlemsstat fra tidspunktet for dennes tiltræden til Den Europæiske Union (kendelse Pohotovost', C-153/13, EU:C:2014:264, præmis 24 og den deri nævnte retspraksis).
- 28 Dels fremgår det af artikel 10, stk. 1, andet afsnit, i direktiv 93/13, at direktivet kun finder anvendelse på aftaler, der er indgået efter den 31. december 1994, hvor fristen for gennemførelsen af direktivet udløb, hvorfor der skal tages hensyn til den dato, hvor den i hovedsagen omhandlede aftale blev indgået, med henblik på at afgøre, om direktivet finder anvendelse på denne aftale, idet den periode, hvor aftalen har virkning, ikke er relevant.
- 29 Eftersom den omhandlede kreditaftale blev indgået den 5. oktober 2006, for hvilken der blev stillet pant den 11. oktober 2006, finder direktiv 93/13 ikke anvendelse på tvisten i hovedsagen.
- 30 For så vidt angår direktiv 2008/48 er det tilstrækkeligt at bemærke, at det i artikel 2, stk. 2, litra a) og b), bestemmes, at direktivet ikke finder anvendelse på kreditaftaler, som er sikret ved pant eller på kreditaftaler, som har til formål at finansiere erhvervelsen eller bevarelsen af ejendomsretten til grundarealer eller til eksisterende eller projekterede bygninger.
- 31 Eftersom det af forelæggelsesafgørelsen fremgår, at den i hovedsagen omhandlede aftale er en kreditaftale indgået med henblik på erhvervelse af fast ejendom, som er sikret ved pant, finder direktiv 2008/48 ikke anvendelse på omstændighederne i hovedsagen.
- 32 Følgelig finder hverken direktiv 93/13 eller direktiv 2008/48 anvendelse i den foreliggende sag.

#### *Om det andet og det fjerde spørgsmål*

- 33 Henset til besvarelsen af det første spørgsmål er det uforholdent at besvare det andet og det fjerde spørgsmål.

*Om det femte spørgsmål*

- 34 Med det femte spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 49 TEUF og 56 TEUF skal fortolkes således, at de er til hinder for en national bestemmelse som den i hovedsagen omhandlede, hvorefter en bankkreditaftale har karakter af fuldbyrdelsesgrundlag.
- 35 Det bemærkes, at Domstolen med henblik på at efterprøve sin egen kompetence er beføjet til at undersøge de omstændigheder, hvorunder den nationale domstol har forelagt sagen (jf. i denne retning domme Volker und Markus Schecke og Eifert, C-92/09 og C-93/09, EU:C:2010:662, præmis 39, og Susisalo m.fl., C-84/11, EU:C:2012:374, præmis 16).
- 36 Det bemærkes i denne henseende, at Domstolen ikke har kompetence til at besvare et præjudicielt spørgsmål, når det er åbenbart, at den EU-retlige bestemmelse, som Domstolen anmodes om at fortolke, ikke kan finde anvendelse (dom Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, C-139/12, EU:C:2014:174, præmis 41 og den deri nævnte retspraksis).
- 37 For så vidt angår de EU-retlige bestemmelser, som ønskes fortolket, bemærkes, at EUF-traktatens bestemmelser om etableringsfriheden og den frie udveksling af tjenesteydelser ikke finder anvendelse på en situation, hvis samtlige de relevante elementer, der indgår i situationen, findes inden for en enkelt medlemsstat (jf. for så vidt angår etableringsfriheden dom Kommissionen mod Frankrig, C-389/05, EU:C:2008:411, præmis 49 og den deri nævnte retspraksis, samt for så vidt angår den frie udveksling af tjenesteydelser dom Omalet, C-245/09, EU:C:2010:808, præmis 12 og den deri nævnte retspraksis).
- 38 Under visse omstændigheder er situationens rent nationale karakter imidlertid ikke til hinder for, at Domstolen besvarer et spørgsmål, der er forelagt den i henhold til artikel 267 TEUF.
- 39 Det kan navnlig være tilfældet, såfremt den nationale lovgivning kræver, at den forelæggende ret tillægger en borger i den medlemsstat, hvor den pågældende ret er beliggende, de samme rettigheder som dem, en borger fra en anden medlemsstat i en tilsvarende situation ville kunne gøre gældende i henhold til EU-retten (jf. i denne retning domme Guimont, C-448/98, EU:C:2000:663, præmis 23, Servizi Ausiliari Dottori Commercialisti, C-451/03, EU:C:2006:208, præmis 29, og Cipolla m.fl., C-94/04 et C-202/04, EU:C:2006:758, præmis 30), eller såfremt anmodningen om en præjudiciel afgørelse vedrører EU-retlige bestemmelser, hvortil der henvises i en medlemsstats nationale lovgivning, med henblik på en fastlæggelse af de regler, der finder anvendelse på rent nationale forhold i medlemsstaten (jf. i denne retning domme Dzodzi, C-297/88 og C-197/89, EU:C:1990:360, præmis 36, Poseidon Chartering, C-3/04, EU:C:2006:176, præmis 15, og Romeo, C-313/12, EU:C:2013:718, præmis 21).
- 40 I det foreliggende tilfælde må det fastslås, at samtlige elementer i tvisten i hovedsagen er begrænset til én og samme medlemsstat, idet tvisten vedrører tvangsfuldbyrdelsen af en fordring, der udspringer af en kreditaftale med en dertil knyttet pantesikkerhed, som er indgået mellem rumænske statsborgere og en rumænsk bank, og som gøres gældende af et rumænsk selskab, som er indtrådt i fordringen.
- 41 Det fremgår ikke af anmodningen om præjudiciel afgørelse, at den forelæggende ret i henhold til national ret skal behandle parterne i hovedsagen på en måde, der svarer til den måde, som en erhvervsdrivende fra en anden medlemsstat, der befinder sig i en tilsvarende situation, skal behandles på i henhold til EU-retten. Det fremgår heller ikke, at den forelæggende ret må støtte sig på en fortolkning af EU-retten for at kunne fastlægge indholdet af de nationale regler, der finder anvendelse i det foreliggende tilfælde.

42 Det følger heraf, at forelæggelsesafgørelsen helt åbenbart ikke indeholder konkrete holdepunkter for at antage, at der er en sammenhæng mellem artikel 49 TEUF og artikel 56 TEUF og den nationale lovgivning, der finder anvendelse på tvisten i hovedsagen, der udelukkende udspiller sig i én og samme medlemsstat, hvorfor spørgsmålet ikke kan antages til realitetsbehandling.

#### *Om det tredje spørgsmål*

43 Med det tredje spørgsmål ønsker den forelæggende ret oplyst, om princippet om effektiv domstolsbeskyttelse af borgernes rettigheder i henhold til EU-retten, som er garanteret ved chartres artikel 47, er til hinder for en national bestemmelse som artikel 120 i lovdekret nr. 99, der bestemmer, at kreditaftaler indgået af et kreditinstitut udgør et fuldbyrdelsesgrundlag.

44 Det følger af fast retspraksis, at de krav, der stilles til beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder, er bindende for medlemsstaterne i alle tilfælde, hvor de skal anvende EU-retten (jf. kendelser *Asparuhov Estov m.fl.*, C-339/10, EU:C:2010:680, præmis 13, og *Chartry*, C-457/09, EU:C:2011:101, præmis 22).

45 I henhold til chartrets artikel 51, stk. 1, finder dets bestemmelser tilsvarende udelukkende anvendelse for medlemsstaterne, når de gennemfører EU-retten. Artikel 6, stk. 1, TEU og chartrets artikel 51, stk. 2, bestemmer, at chartrets bestemmelser ikke på nogen måde udvider Unionens beføjelser som fastsat i traktaterne.

46 Som det fremgår af nærværende kendelses præmis 32 og 42, finder bestemmelserne i direktiv 93/13 og 2008/48 for det første ikke anvendelse på tvisten i hovedsagen, ligesom artikel 49 TEUF eller artikel 56 TEUF heller ikke finder anvendelse.

47 For det andet indeholder forelæggelsesafgørelsen ingen konkrete holdepunkter for at antage, at genstanden for tvisten i hovedsagen relaterer sig til andre EU-retlige bestemmelser eller vedrører nationale bestemmelser, der gennemfører EU-retten som omhandlet i chartrets artikel 51, stk. 1.

48 Det er således åbenbart, at Domstolen ikke har kompetence til at besvare det tredje spørgsmål, som er forelagt den af den forelæggende ret.

49 Det er følgelig uforholdsmæssigt at tage stilling til det sjette spørgsmål, idet det på baggrund af ovenstående og i henhold til procesreglements artikel 53, stk. 2, skal fastslås, at det er åbenbart, at Domstolen ikke har kompetence til at besvare det tredje spørgsmål, og at det femte spørgsmål ikke kan antages til realitetsbehandling.

#### **Sagens omkostninger**

50 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Sjette Afdeling) for ret:

**Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugerftaler og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF finder ikke anvendelse på tvisten i hovedsagen.**

**Det er endvidere åbenbart for det første, at Den Europæiske Unions Domstol ikke har kompetence til at besvare det tredje præjudicielle spørgsmål, som er forelagt den af Judecătoria Cămpulung (Rumænien) ved afgørelse af 25. februar 2014. Det er for det andet åbenbart, at det femte præjudicielle spørgsmål, som er forelagt af samme ret, ikke kan antages til realitetsbehandling.**

Underskrifter